

czającym 65 lat byłoby możliwe, gdyby uzasadnienie ich wprowadzenia oparte było na oczywiście nieprawdziwych przesłankach lub było nierzetelne, a w omawianej sprawie takie okoliczności nie zachodzą. W obszernym, liczącym 82 strony uzasadnieniu rządowego projektu ustawy nowelizacyjnej z dnia 11 maja 2012 r.⁴³ kwestii stanu zdrowia osób w wieku emerytalnym w Polsce poświęcono jedynie dwa zdania. Stwierdzono, że zgodnie z danymi Eurostatu z 2009 r. po ukończeniu 65 roku życia przeciętny Polak mógł oczekiwać 6,8 lat życia w dobrym zdrowiu, a przeciętna Polka w tym samym wieku 7,2 lat. Na tej podstawie założono, że skoro Polacy żyją przeciętnie coraz dłużej, to również żyją przeciętnie długo w dobrym zdrowiu⁴⁴.

Biorąc powyższe pod uwagę należy zgodzić się z krytycznymi stanowiskami wyrażonym w zdaniach odrębnych do wyroku TK z dnia 7 maja 2014 r. przez sędziów Mirosława Granata i Teresę Liszcz. Zdaniem M. Granata „Trybunał pomniejszył znaczenie konwencji MOP nr 102 i art. 26 ust. 2. Oparł swoje rozstrzygnięcie na błędnych ustaleniach, że jest ona przestarzała oraz że ustawodawca rzetelnie wypełnił warunki przewidziane w tym przepisie do podwyższenia wieku emerytalnego”⁴⁵. Zdaniem T. Liszcz „twórcy ustawy podwyższającej wiek emerytalny nie wykazali, iż w Polsce wystąpiły przesłanki faktyczne pozwalające na podniesienie wieku emerytalnego powyżej konwencyjnej granicy 65 lat. Bez dyskusyjne jest tylko istotne wydłużenie życia mieszkańców naszego kraju, ale ten fakt sam przez się nie jest wystarczający do przyjęcia, że osoby, które ukończyły 65 lat, są z reguły zdolne do pracy”⁴⁶.

Marcin Zieleniecki

**SOME REFLECTIONS ON THE RAISE OF THE RETIREMENT AGE
IN POLAND (ON THE MARGIN OF THE JUDGMENT
OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL IN THE CASE K 43/120)**

On 11 May 2012 the Sejm passed law providing the increase and equalization of the retirement age for men and women in Poland. The raise of the retirement age took place on 1 January 2013 and it applied to women born after 1952 and men born after 1947. The process of gradual unification of the retirement age for men and women is supposed to finish in 2040, when every insured person regardless of gender will retire at the age of 67.

⁴³ Druk sejmowy nr 329.

⁴⁴ Strona 17 uzasadnienia projektu.

⁴⁵ Por. Zdanie odrębne sędziego TK Mirosława Granata do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 maja 2014., K 43/12 <http://www.trybunal.gov.pl>, s. 4.

⁴⁶ Por. Zdanie odrębne sędzi TK Teresy Liszcz do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 maja 2014 r., K 43/12, <http://www.trybunal.gov.pl>, s. 2.

The doubts have been raised in regard to the compliance of the mechanism used in order to raise and standardize the retirement age for women and men with the constitutional principles of the protection of rights already acquired, the citizens' trust to the state and its laws, the appropriate legislation, as well as the equality before the law and equality between men and women in matters of social security. It is also said that the above mentioned regulation violates art. 26 p. 2 of the Convention No 102 of the International Labor Organization, which has been ratified by Poland, in regard to minimum standards of social security, which defines the maximum age limit for the retirement at 65 years and allows for older age only if older people in particular country retain the ability to work.

These doubts have been resolved by the Constitutional Tribunal in its judgment of 7 May 2014 (K 43/12). The Tribunal stated that the amending of the Act of 11 May 2012 infringed art. 2, art. 32 and art. 33 of the Constitution. The Tribunal pointed out that the acquiring of the right to partial retirement under different conditions provided for women and men was not restricted by a term and therefore it did not harmonize with the alignment of the retirement age for men and women. In other respects, the Tribunal did not see any grounds for declaring the unconstitutionality of the law of 11 May 2012 and its non-compliance with art. 26 p. 2 of Convention No. 102.

The Author critically assesses the Tribunal's point of view on the compatibility of the provisions of the law of 11 May 2012 with art. 26 p. 26 of the Convention No. 102. In his opinion, the Tribunal unreasonably appealed to other circumstances than citizens' ability to provide work due to a natural phenomenon of aging.